การเขียนชื่อเฉพาะภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียนเป็นภาษาไทย สมัยรัชกาลที่ 3 - 7

นางสาววิไลวรรณ รุ่งเรื่องรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย W.F.2536 ISBN 974-582-749-5 ลิชสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C1956D INTAHALA

The Transliteration of French and Italian Proper Nouns to Thai From the Reign of King Rama III to King Rama VII

MISS VILAIVAN ROONGRUANGRATANA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-749-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเขียนชื่อเฉพาะภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียนเป็นไทย

สมัยรัชกาลที่ 3 - 7

โดย

นพสาว วิไลวรรณ รุ่งเรื่องรัตน์

ภาควิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ คร. ปราณี กุลละวณิชย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจวรย์ ดร. สุภาพร. ลักษณียนาวิน)

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์)

กรรมการ

(อาจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์)

พิมพ์ตันฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเคียว

วิไลวรรณ รุ่งเรื่องรัดน์: การเขียนชื่อเฉพาะภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียนเป็นภาษาไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 (THE TRANSLITERATION OF FRENCH AND ITALIAN PROPER NOUNS TO THAI FROM THE REIGN OF KING RAMA III TO KING RAMA VII) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ปราณี กุลละวณิชย์, 219 หน้า. ISBN 974-582-749-5

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาลักษณะการเขียนทับศัพท์คำชื่อเฉพาะในภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียนที่ปรากฏใน สมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 7 โดยพิจารณาลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ 1. การถอดพยางค์ แยกพิจารณาจำนวนและ โครงสร้างพยงค์ 2. การถอดตัวอักษร แยกพิจารณาดัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะและตัวอักษรที่แทนเสียงสระ

ผลการวิจัย พบว่า การถอดชื่อเฉพาะทั้งจากภาษาอิตาเลียนและภาษาฝรั่งเศสในแง่ของการถอดพยงค์ จะมี ความถูกต้องมากที่สุดในสมัยรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 ส่วนการเปลี่ยนแปลงในการถอดพยางค์ สำหรับภาษาอิตาเลียน พบมากที่สุดในสมัยรัชกาลที่ 5 ในขณะที่ภาษาฝรั่งเศสจะพบมากในสมัยรัชกาลที่ 3 การถอดพยางค์จากทั้งสองภาษา ส่วนใหญ่จะถอดตามเสียง แต่มีถอดตามตัวเขียนด้วยเล็กน้อยทุกสมัย ยกเว้นการถอดพยางค์อิตาเลียนสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งพบว่าถอดตามเสียงเท่านั้น

สำหรับการถอดตัวอักษร พบว่า ตัวอักษรภาษาอิตาเลียนจะถอดเสียงแบบคงที่มากกว่าตัวอักษรภาษา ฝรั่งเศส ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้อักษรไทยแทนหลายรูป

การถอดตัวอักษรจากทั้งสองภาษา ส่วนใหญ่จะถอดตามเสียงในภาษาเดิม แต่ก็มีการถอดตามเสียงภาษา อังกฤษและการถอดตามตัวเขียนอยู่บ้างเล็กน้อยในทุกๆ สมัย

วิวัฒนาการการถอดตัวอักษรจากทั้งภาษาอิดาเลียนและฝรั่งเศส จะปรากฏในลักษณะเดียวกัน คือ มีทั้งการ แทนด้วยรูปอักษรไทยที่เหมือนกันในทุกสมัย และการแทนด้วยรูปอักษรไทยที่ต่างกันไปในแต่ละสมัย

ภาควิชา	ภาษาศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต
	ภาษาศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลราง วุลวะฟอร์
ปีการศึกษา	2535	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C110792 : MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD: TRANSLITERATION OF PROPER NOUNS/ FRENCH/ ITALIAN/ THAI
VILAIVAN ROONGRUANGRATANA: THE TRANSLITERATION OF FRENCH AND
ITALIAN PROPER NOUNS TO THAI FROM THE REIGN OF KING RAMA III TO
KING RAMA VII. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. PRANEE KULLAVANIJAYA,
Ph.D. 219 pp. ISBN 974-582-749-5

This thesis is a study of the transliteration of proper nouns in French and Italian into Thai during the five reigns from the reign of King Rama III to that of King Rama VII, focusing firstly on syllable transliteration in which number of syllable and structural changes are studied, and secondly on alphabet transliteration in which consonants and vowels are depicted.

The study finds that the syllable transliteration is usually accurate in all the five reigns. Deviation in syllable structure is found most during the reign of Rama V for Italian and during the reign of Rama III for French. Transliteration was based mostly on the pronunciation of the proper nouns rather than the written forms of the words. However, for Italian, it is apparent that the transliteration was entirely based on pronunciation.

For the alphabet transliteration, it was found that various Thai alphabets were used for one French alphabet in the transliteration of French into Thai. As for the transliteration of Italian alphabets, it was on the one to one alphabet basis.

In the transliteration of both languages, it can be concluded that transliteration system was mostly transcription, i.e. the selection of Thai alphabets for French and Italian was sound based. There were cases, however, of letter based transliteration as well as transliterations based on English pronunciations of those words.

The study of the development of the transliteration of Italian and French names into Thai from the reign of King Rama III to that of King Rama VII reveals both consistency and inconsistency in the use of Thai alphabets for the transliteration throughout the five reigns under study. In the inconsistency cases, it is further divided into that with and without constant Thai alphabet (s).

ภาควิชา	ภาษาศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต รใจภาพ ระบังรัก
		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา กรราช กออาราชิน
ปีการสึกษา	25.35	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณทุก ท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือ แนะนำ และให้ความร่วมมือในการวิจัย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้ ความช่วยเหลือ คำแนะนำ รวมทั้งได้ตรวจแก้ไขเนื้อหา และสำนวนที่บกพร่องให้ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณียนาวิน ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาและการดำเนินการวิจัย รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา และขอกราบขอบพระ คุณ อาจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์ ซึ่งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าต่อผู้เขียน และได้กรุณาให้ ยืมหนังสือที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นผลให้สามารถเขียนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

วิไลวรณ รุ่งเรื่องรัตน์

สารบัญ

3

บทคัดย่อภาษาไท	ຢ		n
บทคัดย่อภาษาอังเ	กฤษ		1
กิดติกรรมประกาศ	ศ		ନ
สารบัญ			3
สารบัญตาราง			10
บทที่ 1 บทนำ			
1.1 ควา	มเป็นมาข	องปัญหา	1
1.2 สมมุ	คิฐาน		3
1.3 วัตถุ	ประสงค์		3
1.4 ขอบเ	เขตการวิ	จัย	3
1.5 แหล่	งข้อมูล		3
		ทัย	
า 7 ประโ	โยชน์ที่คา	ดว่าจะได้รับ	4
1.8 คำจำ	กัดความ	มศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 ความรู้พื้น	ฐานและา	นบทวงรรณกรรม	
2.1 ภูมิพ	ลังทางสัง	คมไทยกับการติดต่อกับชาติตะวันตก	5
2.2 ระ บา	บการเขีย	นของภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียน	8
2.3 เอกส	กรและงา	นวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 การถอดพ	ยงค์ใน	าาษาอิตาเลียนและฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	
31 ภาษา	าอิตาเลีย	u	
	3.1,1	ระบบพยางค์ในภาษาอิตาเลียน	14
	3 1 2	การถอดพยางค์ในภาษาอิตาเลียนสมัยรัชกาลที่3-7	15
3.2 ภาษา	าฝรั่งเศส		
		ระบบพยางค์ในภาษาฝรั่งเศส	25
	322	การถอดพยางค์ในภาษาฝรั่งเศสสมัยรัชกาลที่ 3-7	25
·		ปรากฏของลักษณะการถอดพยางค์ในคำภาษาอิตาเลียนและ	
ฝรั่งเต	ศสเป็นไท	าย สมัยรัชกาลที่ 3-7	
	3.3.1	อัตราการปรากฏของลักษณะการถอดพยางค์ในภาษาอิตาเลียน	38
	332	อัตราการปรากภของลักษณะการถอดพยางค์ในภาษาฝรั่งเศส	40

3.4 ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการถอดพยางค์จากคำภาษาอิตาเลียน	
และภาษาฝรั่งเศส	41
บทที่ 4 ระบบการถอดตัวอักษรในภาษาอิตาเลียนและภาษาฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	
4 1 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรประเภทที่ใช้แทนเสียงพยัญชนะ	
411 ภาษาอิตาเลียน	
4 1 1 1 ระบบตัวพยัญชนะ	49
4.1.1.2 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรที่แทนเสียง	
พยัญชนะในภาษาอิตาเลียน	51
4 1.2 ภาษาฝรั่งเศส	
4 1.2 1 ระบบตัวพยัญชนะ	67
4.1.2.2 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรที่แทนเสียง	
พยัญชนะในภาษาฝรั่งเศส	69
4 2 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรประเภทที่ใช้แทนเสียงสระ	
4.2.1 ภาษาอิตาเสียน	
4 2 1 1 ระบบคัวสระ	96
4.2 1.2 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรที่แทน	
เสียงสระในภาษาอิตาเลียน	96
422 ภาษาฝรั่งเศส	
4 2 2 1 ระบบตัวสระ	113
4 2 2.2 การวิเคราะห์การถอดตัวอักษรที่แทน	
เสียงสระในภาษาฝรั่งเศส	113
4 3 สรุปอัตราการปรากฏของลักษณะประเภทต่างๆ ในการถอดตัวอักษ	
ภาษาอิตาเลียนและภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 3-7	
431 ภาษาอิตาเลียน : ลักษณะการถอดเสียง	
4311 พยัญชนะ	139
4 3 1 2 สระ	139
4 3 2 ภาษาอิตาเลียน : ลักษณะการแทนเสียง	
4.3.21 พยัญชนะ	140
43.22 ສາະ	141
4.3.3 ภาษาฝรั่งเศส : ลักษณะการถอดเสียง	
4331 พยัญชนะ	142
4 3.3.2 ភាះ	142
A 2 A ภาษาฝรั้งเศส : ลักษณะการแทบเสียง	

4.3.4.1 พยัญชนะ	143
4.342 ন্যঃ	144
44 การเปรียบเทียบตัวอักษรไทยที่ใช้ในการถอดตัวอักษรภาษาอิตาเลียนและ	
ภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 7	144
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	155
5.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	157
เอกสารที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	160
เอกสารอ้างอิง	166
ภาคผนวก ก	167
ภาคผนวก ข	200
ประวัติผู้เชียน	219

สารบัญตาราง

ดารางที่ 1	แสดงการเปรียบเทียบการถอดจำนวนพยางค์จากคำภาษาอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 3-7
ศารางที่ 2	แสดงการเปรียบเทียบการถอดโครงสร้างพยางค์จากคำภาษาอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 3-7
ศารางที่ 3	แสดงการเปรียบเทียบการถอดจำนวนพยางค์ในคำภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 3-7
ตารางที่ 4	แสดงการเปรียบเทียบการถอดโครงสร้างพยางค์ในคำภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยวัชกาลที่ 3-7
ตารางที่ 5	แสดงอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะในภาษาอิตาเลียนปัจจุบัน
ตารางที่ 6	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 3
ศารางที่ 7	แสดงการถอดตัวอักษรที่แพนเสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 4
ศารางที่ 8	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 5
ตารางที่ 9	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 6
ศารางที่ 10	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 7
ตารางที่ 11	แสดงอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะในภาษาฝรั่งเศสปัจจุบัน
ตารางที่ 12	แสดงการถอดตัวอักษรที่แพนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 3
ศารางที่ 13	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 4
ศารางที่ 14	แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยวัชกาลที่ 5
ตารางที่ 15	แสดงการถอดตัวอักษรที่แพนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 6
ตารางที่ 16	แสดงการถอดตัวอักษรที่แพนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทย
	สมัยรัชกาลที่ 7

แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย สนับรัชกาลที่ 2	97
	97
	99
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย	
	100
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย	
สมัยรัชกาลที่ 6	103
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย	
	104
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย	
	. 114
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย	
สมัยรัชกาลที่ 4	. 116
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย	
	120
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย	
สมัยรัชกาลที่ 6	124
แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย	
สมัยรัชกาลที่ 7	128
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทน	
เสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	139
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทน	
เสียงสระอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	139
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร	
พยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	140
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร	
สระอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	141
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะ	
ฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	142
แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระ	
ฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	142
	สมัยรัชกาลที่ 3 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 4 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 5 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 6 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียนเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 7 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 3 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 4 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 5 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 6 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 6 แสดงการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศสเป็นไทย สมัยรัชกาลที่ 7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทน เสียงพยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร พยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร พยัญชนะอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร สระอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการถอดตัวอักษร สระอิตาเลียนเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแจกตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะ ฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7 แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะ

ตารางที่ 33	แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการ	
	ถอดตัวอักษรพยัญชนะฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	143
ตารางที่ 34	แสดงอัตราการปรากฏของลักษณะการแทนเสียงในการ	
	ถอดตัวอักษรสระฝรั่งเศสเป็นไทยสมัยรัชกาลที่ 3-7	144
ดารางที่ 35	แสดงรูปอักษรไทยที่ใช้ในการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะอิตาเลียน	
	สมัยรัชกาลที่ 3-7	146
ดารางที่ 36	แสดงรูปอักษรไทยที่ใช้ในการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระอิตาเลียน	
	สมัยรัชกาลที่ 3-7	149
ตารางที่ 37	แสดงรูปอักษรไทยที่ใช้ในการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงพยัญชนะฝรั่งเศส	
	สมัยรัชกาลที่ 3-7	151
ตารางที่ 38	แสดงรูปอักษรไทยที่ใช้ในการถอดตัวอักษรที่แทนเสียงสระฝรั่งเศส	
	สมัยรัชกาลที่ 3-7	153